

Notă de argumentare

Conform amendamentului, se propune modificarea la proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica bugetar-fiscală (Număr înregistrare: 205 h.407 2023-06-21).

Astfel, se propune operarea modificărilor asupra cuantumului plăților pentru extragerea substanțelor minerale utile la „taxele pentru resursele naturale prevăzute” la Anexa nr. 1 și nr. 2.

Ținând cont de faptul că resursele minerale sunt epuizabile și neregenerabile, se consideră oportună intervenția statului în vederea reducerii exploatării excesive a acestora, inclusiv prin intervenția la politica bugetar-fiscală a statului. Astfel, mărimea taxelor s-a calculat luând în considerare IPC calculat de către BNS și un coeficient de rectificare propus de către experții din domeniul resurselor naturale din cadrul ministerului de comun acord cu experții din cadrul agențiilor subordonate acestuia.

În anexa nr. 1 Titlul VIII se propune de a mări cota taxei per unitate de măsură de trei ori și se vor percepe în următoarele mărimi:

1) pentru fiecare 1 m³ de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane (exceptând apa minerală naturală extrasă, apa potabilă extrasă și/sau utilizată în scopul îmbutelierii) – 1,5 lei;

2) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă în scopul îmbutelierii – 48 lei;

3) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă și utilizată în alte scopuri decât cele prevăzute la pct.2) – 6 lei;

4) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane în scopul îmbutelierii – 48 lei;

5) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă utilizată în scopul îmbutelierii – 47 lei;

6) pentru fiecare 1000 m³ de apă utilizată de hidrocentrale – 18 lei.

Totodată, potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 200/2022 cu privire la Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului, s-a recomandat operarea modificărilor în cadrul normativ de către autoritățile în domeniul de competență, în contextul inflației.

Nr. crt.	Categoria și tipul mineralului util	Unitatea de măsură	Cota taxei per unitate de măsură, lei (Redacția actuală din codul Fiscal)	Propuneri de mărire a cotei taxei per unitate de măsură, lei
1	Argilă bentonitică	tonă	7	21
2	Calcar pentru producerea varului	m ³	4	12
3	Calcar silicios	tonă	4	12

4	Gaz combustibil (liber, dizolvat în petrol)	m ³	50	150
5	Ghips	tonă	7	21
6	Roci de nisip și prundiș	m ³	4	12
7	Materiale de formare (nisip, argilă)	tonă	6	18
8	Calcar pentru industria de zahăr	tonă	4	12
9	Materie primă silicioasă (diatomit, tripoli)	m ³	4	12
10	Materie primă pentru ceramică (argilă, argilă nisipoasă)	m ³	6	18
11	Materie primă pentru ciment (calcar, argilă)	tonă	4	12
12	Materie primă pentru producerea cărămizii și țiglei (argilă, argilă nisipoasă, nisip degresant)	m ³	5	15
13	Materie primă pentru producerea sticlei (nisip)	tonă	5	15
14	Materie primă de cheramzit (argilă, argilit)	m ³	5	15
15	Nisip pentru produse de silica	m ³	5	15
16	Petrol (rezerve geologice și extractibile)	tonă	50	50
17	Piatră de construcție (calcar, gresie, granit)	m ³	5	15
18	Piatră naturală de fațadă (calcar, gresie)	m ³	16	48
19	Calcar pentru tăierea blocurilor pentru pereți	m ³	7	21

Principalele provocări cu care se confruntă Republica Moldova în ceea ce privește managementul substanțelor minerale utile țin de nerespectarea Codului subsolului nr.3/2009, iar necesitatea punerii în aplicare a normelor date sunt în vederea soluționării problemelor în domeniu, atingerii obiectivelor trasate, precum și motivarea dezvoltării proceselor inovatoare care să aducă plusvaloare atât mediului, cât și bugetului de stat.

Modificările propuse pe segmentul încălcărilor în domeniul exploatării subsolului se axează pe majorarea cuantumului plăților, astfel, aceste modificări sunt necesare din

considerentul că, la moment, plățile aplicate sunt foarte mici comparativ cu impactul asupra mediului pe care îl au respectivelor activități.

Subsidiar, modificările sunt actuale în contextul în care Comisia Parlamentară de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile a constatat faptul că la moment instrumentele administrative disponibile, inclusiv, taxele aplicate pentru extragerea resurselor naturale, astfel, majorarea plăților va responsabiliza și va valorifica resursele naturale de stat pentru dezvoltarea durabilă.

Totodată, se propune și virarea taxelor în mărime de 50% în contul bugetelor locale de nivelul I și 50% la bugetul de stat.

În contextul dat, cu scopul de a uniformiza procesului de reglementare cu cel de implementare, având drept scop responsabilizarea beneficiarilor de resurse naturale, generatorilor de extragerea substanțelor minerale utile, intervenim cu propunerile expuse de completare a codului fiscal.

Datele generale privind costul mediu al substanțelor minerale utile extrase în 2022

Nr. ord.	Denumirea substanței minerale utile	Unitatea de cost		Nord RM	Centru RM	Sud RM
1.	Petrol	Lei / tonă	Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
2.	Gaz combustibil	Lei / m ³	Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
3.	Materie primă pentru ciment: - calcar	Lei / tonă	Sinecost	55	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
	- argilă		Sinecost	65	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
4.	Ghips	Lei / tonă	Sinecost	195	-	-
			Preț comercializare	290	-	-
5.	Materiale de formare: - nisip	Lei / tonă	Sinecost	100	-	-
			Preț comercializare	200	-	-
	- argilă		Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
6.	Materie primă pentru producerea sticlei	Lei / tonă	Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
7.	Calcar silicios	Lei / tonă	Sinecost	25	-	-
			Preț comercializare	80	-	-
8.	Argilă bentonitică	Lei / tonă	Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
9.	Piatră naturală de fațadă: - gresie	Lei / m ³	Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
	- calcar		Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
10.	Calcar pentru industria de zahăr	Lei / tonă.	Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-
11.	Calcar pentru tăierea blocurilor	Lei / m ³	Sinecost	360	590	-
			Preț comercializare	450	640	-
12.	Nisip pentru produse de silicat	Lei / m ³	Sinecost	-	65	-
			Preț comercializare	-	90	-
13.	Materie primă silicioasă (tripoli)	Lei / m ³	Sinecost	-	-	-
			Preț comercializare	-	-	-

14.	Materie primă de cheramzit: - argilă	Lei / m ³	Sinecost	-	-	-	
			Preț comercializare	-	-	-	
	- argilit		Sinecost	-	-	-	
			Preț comercializare	-	-	-	
15.	Calcar pentru producerea varului	Lei / tonă	Sinecost	-	-	-	
			Preț comercializare	-	-	-	
16.	Piatră de construcție: - calcar	Lei / m ³	Sinecost	65	140	-	
			Preț comercializare	90	160	-	
	- gresie		Sinecost	240	-	-	
			Preț comercializare	540	-	-	
	- granit		Sinecost	170	-	-	
			Preț comercializare	460	-	-	
17.	Roci de nisip și prundiș	Lei / m ³	Sinecost	60	90	50	
			Preț comercializare	105	155	90	
18.	Materie primă pentru producere a cărămizii și țiglei: - argilă, argilă nisipoasă	Lei / m ³	Sinecost	50	27	45	
			Preț comercializare	56	-	-	
			- nisip degresant	Sinecost	-	-	-
				Preț comercializare	-	-	-
19.	Materie primă pentru ceramică (argilă, argilă nisipoasă)	Lei / m ³	Sinecost	-	-	-	
			Preț comercializare	-	-	-	

Totodată, se propune și virarea taxelor în mărime de 50% în contul bugetelor locale de nivelul I și 50% la bugetul de stat.